

Ιστορία Γ' γυμνασίου «Ενότητα 1^η»**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1****ΕΝΟΤΗΤΑ 1^η «Η εποχή του
Διαφωτισμού»****ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ**

Εξελίξεις στην Ευρώπη κατά τον 17^ο και 18^ο αιώνα

- θεματική αύξηση του πληθυσμού
- μεταβολές στην αγροτική οικονομία
- ανάπτυξη του εμπορίου ανάμεσα στην Ευρώπη, την Αφρική και την Αμερική

➡ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

- συσσώρευση κεφαλαίων στα χέρια επιχειρηματιών
- χρήση νέων μηχανών
- πρώην αγρότες αναζητούν εργασία στις πόλεις

➡ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ

- αριστοκράτες: προσπαθούν να διαφυλάξουν τα προνόμιά τους
- αγρότες: η πλειονότητα του πληθυσμού ζούσε σε άθλιες συνθήκες
- πολιτική κατάσταση: στάσιμη-> εκτός από τη Μ. Βρετανία, στις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης κυριαρχούσε η απόλυτη μοναρχία

➡ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

● Φ. Μπέικον (1561-1626):

κάθε επιστημονική θέση θα πρέπει να επαληθεύεται με πείραμα για να είναι αποδεκτή

- Ρ. Ντεκάρτ (1596-1650)
η συστηματική αμφιβολία είναι ο μόνος δρόμος προς την αληθινή γνώση

- Τ. Λοκ (1632-1704)
οι άνθρωποι έχουν απαραβίαστα φυσικά δικαιώματα

- Ι. Νιούτον (1642-1727)
 - χρήση της επαγωγικής μεθόδου
 - το σύμπαν λειτουργεί με βάση φυσικούς νόμους (νόμος της παγκόσμιας έλξης)

Το κίνημα του Διαφωτισμού

Εμφάνιση:

Αγγλία, τέλη 17^{ου} αιώνα

Κορύφωση:

Γαλλία, 18^{ος} αιώνας

Εκπρόσωποι:

Ρουσό, Βολτέρος, Ντιντερό, Μοντεσκιέ, Ντ' Αλαμπέρ

(φιλόσοφοι, διαφωτιστές)

- απόρριψη της κάθε αυθεντίας
- η κριτική της κάθε υφιστάμενης γνώσης
- η λογική είναι ο μόνος ασφαλής τρόπος ερμηνείας του κόσμου
- ο άνθρωπος μπορεί να προοδεύει διαρκώς

Διαφωτισμός και Πολιτική

Φυσικά Δικαιώματα:

Όλοι οι άνθρωποι έχουν δικαιώματα:

- ζωής
- ιδιοκτησίας
- ισότητας απέναντι στον νόμο
- ελευθερίας σκέψης & έκφρασης

Θεωρία του Κοινωνικού Συμβολαίου:

● Τζ. Λοκ

- η παραχώρηση ορισμένων ελευθεριών των ανθρώπων, προκειμένου να συμβιώσουν
- το δικαίωμα των ανθρώπων να αντισταθούν, σε περίπτωση που το κράτος παραβεί τους όρους του

● Ρουσό

- η πολιτική εξουσία πρέπει να βρίσκεται στα χέρια του λαού

Γενική Βούληση:

● Ρουσό

- το δημόσιο συμφέρον μπορεί να εκφραστεί μέσα από τη σύνθεση των ατομικών βουλήσεων
- συμμετοχή του λαού στη λήψη των αποφάσεων

Διάκριση των εξουσιών:

● Μοντεσκιέ

- κυβέρνηση: ασκεί την εκτελεστική εξουσία
- βουλή: θεσπίζει τους νόμους
- δικαστές: ελέγχουν την τήρηση των νόμων

Διαφωτισμός και θρησκεία

- ντεϊσμός (η πίστη στο θεό προκύπτει από τη λογική και την παρατήρηση)
- άθεοι
- αυστηρή κριτική στην εκκλησία
- η ανεξιθρησκεία θα απαλλάξει τους ανθρώπους από τη μισαλλοδοξία

Διαφωτισμός και εκπαίδευση

● Ρουσό

- η εκπαίδευση πρέπει να βασίζεται στην προσωπική αναζήτηση του διδασκόμενου
- ο δάσκαλος θέτει τα ερωτήματα και οδηγεί τον μαθητή στην ανακάλυψη των απαντήσεων

Διαφωτισμός και οικονομικός φιλελευθερισμός

Φυσιοκρατία

Αναπτύχθηκε:

Γαλλία

Εκπρόσωπος:

Κενέ

Υποστηρικτές:

φυσιοκράτες

- η λειτουργία της οικονομίας χωρίς την παρέμβαση του μερκαντιλισμού (η σύνδεση του πλούτου με την ευημερία, την συγκέντρωση χρήματος και την συγκέντρωση πολύτιμων μετάλλων)

Οικονομικός Φιλελευθερισμός

Αναπτύχθηκε:

Αγγλία

- το κράτος πρέπει να επεμβαίνει ελάχιστα στην οικονομική ζωή

Εγκυκλοπαίδεια

Ντιντερό, Ντ' Αλαμπέρ

- 33 τόμοι
- γνώσεις ιδέες και αντιλήψεις για οικονομικά, κοινωνικά, πολιτικά κ.α.

Η διάδοση των ιδεών του Διαφωτισμού

- διαδόθηκαν στα ανώτερα μορφωμένα κοινωνικά στρώματα
- εκλαϊκευτικά βιβλία -> έφεραν σε επαφή τμήματα της κοινωνίας με τον επιστημονικό λόγο